

βάζα

Τετάρτη, 9 Μαΐου 2012

4:15 πμ

(τα)

Σημασία

Απαντάται συνήθως στον πληθυντικό,

Ο Ενικός έχει την έννοια του περιέκτη (ΦΡΑΣΗ: ένα βάζο με τριαντάφυλλα, Ένα βάζο γλυκό νερατζάκι) αλλά και του πλοίου . Ουσ. (τα) πληθ. τα ξύλα που, τιθέμενα πλαγιώς, συγκρατούν το σκάφος στο καρνάγιο. Τα κν. σκαριά. Κατά την καθέλκυση αφαιρούνται τα βάζα και το πλοίο ολισθαίνει πάνω σε λιπασμένα κατρακύλια (ράουλα).

Συνώνυμα

Τσάπα μαδέρι, έπιγκενίς, ζωστήρ , δρύαξ

Ο Ησυχιος στο Λεξικο του 9051.537 [541]

Ονομαζει δρύακες τα ξύλα τα βαστάζοντα την τρόπιν του πλοίου. Είναι μαλλον τὰ βάζα. *schol. X 127; cf. et τρώζειν et σωάδδει. 28. δρύακες — τρόπην cod., δρύακες — τρόπιν Mus. — ἀμεινον δὲ ἀκούειν δρυόχους ξύλα δρυά, ἐφ' ὧν ἡ τρόπις ἐρείδεται τῆς πηγνυμένης νεός, ἤγουν στηρίγματα. καλοῦνται δὲ αὐταὶ καὶ ἐπηγκενίδες EM. 288, 44. Hinc δρυόχων conī. M. Meibomius; cf. Plat. Tim. p. 81 B οἷον ἐκ δρυόχων. Sed δρύακες agnoscit Lobeck. Proll. p. 449.*

Ετυμολογία

Κατά μια εκδοχη από το Αρχ. Ελλ. Βάω , μέλλ. βάσω

Από οπου και η βάσις, αλλα και φάσις όπως και ο βωμός

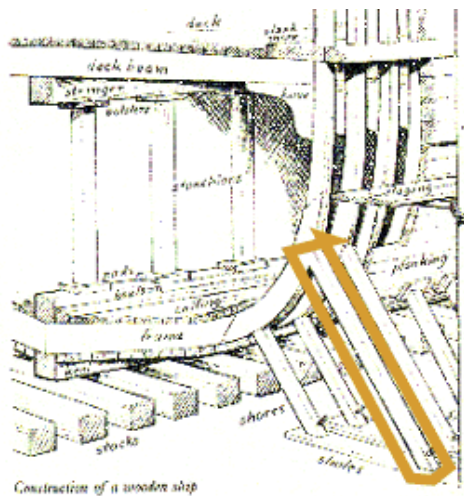
Στα γαλλικά το Φ γινηκε CH > Chassis = το σασί , στο οποίο βασιζεται ολο το οχημα.

vàso rum. prov. e cat. vas; fr. vase sp. e port. vaso: = lat. VAS O VASUM - plur. VASA - che si ricollega alla rad sscr. VAS- che acchiude il generale concetto di contenere, avviluppate, d'onde la voce sscr. vâsanam veste, abitazione, e anche vaso, scatola, canestra (cfr. Asti e Veste).
Nome generico di tutti i recipienti [al plur. masch. Vasi e femm. Vasa].
« Portare vasi a Samo » cioè dove è abbondanza: perché Samo era in Grecia il centro più importante delle fabbriche di vasi di ceramica.
In anatom. « Vasi » diconsi Quei canali o condotti che servono al corso de' liquidi nutritizi e si distinguono in Arterie, Vene e Linfatici.
Deriv. Vasàio; Vasèllo, onde Vasellàio-àro, Vasiellòme, Vasellino; Vasèria; Vasétto; Vasòne; Travasàre. Cfr. Vagello, onde Vagellàio-àro; Vasca; Vascello; Vascolare; Vassoio.

Screen clipping taken: 25/7/2012 7:29 πμ

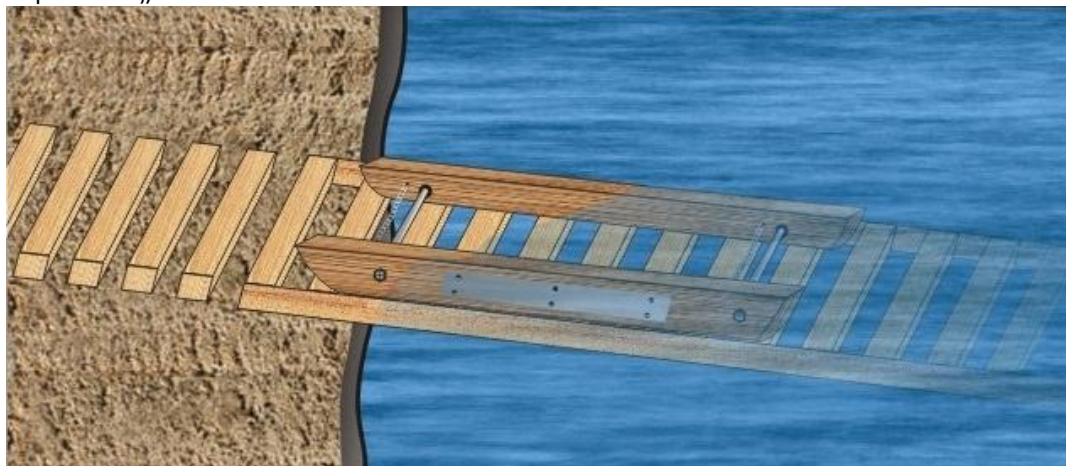
Screen clipping taken: 9/5/2012 4:28 πμ

Εικονες

Πιο συγχρονη μορφή περιγραφει το <http://www.faneromeni.gr>

Τα βάζα, είναι μια κατασκευή για την ανέλκυση και καθέλκυση σκαφών στα παραδοσιακά Ναυπηγεία (Καρνάγια, Ταρσανάδες).

Αποτελούνται από δυο μεγάλα και στιβαρά ξύλινα δοκάρια, στο πλαϊνό μέρος των οποίων έχουν προστεθεί σιδερένιες πλάκες, για να έχουν βάρος, ώστε όταν ριχτούν στη θάλασσα να βυθίζονται, αλλά και για ενίσχυση τους. Τα δοκάρια αυτά τοποθετούνται παράλληλα κάτω από το σκάφος καθ' όλο το μήκος της γάστρας του, έχοντας ανάμεσά τους την καρένα. Συνδέονται μεταξύ τους στο μπροστινό αλλά και στο πίσω μέρος τους με αναλόγου διαμέτρου σωλήνα, ο οποίος έχει την δυνατότητα να αφαιρείται. Η απόσταση μεταξύ των δοκαριών μπορεί να μεταβάλλεται ανάλογα με το μέγεθος του σκάφους και σταθεροποιείται με αλυσίδα. Η κατασκευή αυτή ρίχνεται στη θάλασσα σε επικλινές έδαφος μικρού βάθους, όταν χρειάζεται να ανελκυστεί κάποιο σκάφος και λόγω των σιδερένιων πλακών βυθίζεται. Κάτω από τα δοκάρια, μέσα στο νερό, υπάρχει μια βυθισμένη ξύλινη σχάρα η οποία ακουμπά στον πυθμένα.

Παραθέτω απόσπασμα ενδεικτικό της χρήσης της λέξης και του ναυτικού ιδιώματος της εποχής.

1571. Αύγουστο μήνα, 15. Μπόργκο ντελλα Μαρίνα ντέλ Τζάντε.

Σήμερα, ήμερα Τετράδη, φέστα τσή Άσσουντσιόνε και εις το έμπροσθεν του σπιτιού μου (σκοντράδα Όδηγήτρας) ευρισκόμενο [καρνάγιο](#), έπεσε από τά βάζα ή παρόντος λίμπρου μνημονευόμενη, γαλέρα «Βιτσεντίνα».

Τζιορνάλε ντί μπόρντο Γαλέρα «Βιτσεντίνα».239.45

Ξενόγλωσσα

Οι ολκοί, τα βάζια

Γαλλικά: les dragnes ή conètes courantes,

Αγγλικά: drags.

Παράγωγα

Το βάζο με την εννοια του περιεκτικου, του δοχειου σημαίνει και το πλοιο. Από το vaso παράγεται το Ιταλικο vascello prov. vaissels;Γαλλικα vaisseau; (Βάζελος, Βαζελίνη)

Καταλανικά ναϊχοι; Ισπανικά bajel, Πορτογαλλικά baixel(πβλ.
Ισπανικό vasillo, baxillo : βάζο. Από το Λατινικό VASCELLUM υποκοριστικό του VASCULUM,
,που με την σειρά του είναι υποκοριστικό του VAS βάζο αλλά και πλοίο
(nave) παρομοιο με το αρβικο μαουν (βάζο) που εμεις λεμε μαούνα και οι Ιταλοι μαουα
(Vaso e cfr. Fiasco).
Nave, Bastimento, πολεμικο πλοιο .

Βάζα

Κύριο όνομα

Σουηδικός Βασιλικός Οίκος και ομώνυμο υπερπολυτελές πλοίο που ναυάγησε, διασώθηκε και αποκαταστάθηκε πλήρως. Σήμερα αποτελεί Αξιοθέατο της Στοκχολμης. Φυλάσσεται σε ειδικο μουσείο.

